

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Téze bakalářské práce

Analýza trhu práce ve vybraném regionu

Renata Lemfeldová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce „Analýza trhu práce v Ústeckém regionu“ se zabývá analýzou a vývojem situace na trhu práce v letech 2010 – 2013. V literární rešerši jsou vymezeny základní pojmy týkající se zaměstnanosti, nezaměstnanosti, trhu práce, aktivní politiky zaměstnanosti a nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

Analytická část je věnována charakteristice Ústeckého regionu a jeho jednotlivým okresům, analýze vývoje nezaměstnanosti daného území pomocí jednotného ukazatele podílu nezaměstnaných osob a zhodnocení nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti nejvíce využívaných ke zmírnění dopadu nezaměstnanosti.

V závěru práce je pak posouzení nejvíce využívaných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a posouzení jejich zneužitelnosti ze strany zaměstnavatelů, kteří jsou těmito nástroji podporováni.

Klíčová slova: trh práce, příspěvek, nezaměstnanost, úřad práce, zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání, aktivní politika zaměstnanosti, Ústí nad Labem

1.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení situace na trhu práce v Ústeckém regionu a jeho jednotlivých okresech v letech 2010 – 2013. Práce je zaměřena na problematiku nezaměstnanosti a aktivní politiky zaměstnanosti v Ústeckém regionu. V závěru práce je provedeno zhodnocení nejvíce využívaných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, zlepšení jejich využití a zhodnocení zneužitelnosti těchto nástrojů.

Cílem literární rešerše je charakteristika základních pojmů souvisejících s problematikou zaměstnanosti, nezaměstnanosti a aktivní politiky zaměstnanosti.

Cílem analytické části bakalářské práce je charakterizovat Ústecký region jako celek, potažmo jednotlivé okresy regionu a provést analýzu nezaměstnanosti a nejvíce využívaných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

1.2 Metodika práce

Informace použité ke zpracování teoretické části bakalářské práce budou čerpány jak z odborné literatury, tak z internetových zdrojů. Praktická část bude zpracovávána z podkladů Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky v Ústí nad Labem i z informací získaných na stránkách Českého statistického úřadu a z vlastních sebraných dat.

Analýza bude provedena z hlediska podílu nezaměstnaných osob a využití nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Uvedeni budou i zaměstnavatelé kraje, u kterých došlo v letech 2010 – 2013 k hromadnému propouštění

2 Závěr

Cílem bakalářské práce byla analýza a zhodnocení situace na trhu práce v Ústeckém regionu v letech 2010 – 2013. Provedením této studie byl získán přehled a stavu nezaměstnaných osob, aktivní politiky zaměstnanosti a využívaných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti ke zmírnění následků nezaměstnanosti. Porovnány byly jednotlivé okresy kraje z pohledu využití nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

Pokud budeme hodnotit využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti podle celkového počtu umístěných uchazečů o zaměstnání na tyto nástroje, tak nejvíce uchazečů o

zaměstnání bylo ve sledovaném období umístěno na nástroj veřejně prospěšné práce a to 38 %. Druhým nejvíce využívaným nástrojem byla podpora osob zdravotně postižených, kde bylo umístěno 37, 9 % osob. Na společensky účelná pracovní místa bylo celkem umístěno 24, 1 % uchazečů o zaměstnání z toho pak 2, 6 % na podporu zahájení samostatné výdělečné činnosti.

Ústecký region má v porovnání s ostatními regiony České republiky nejvyšší podíl nezaměstnaných osob. Dopady světové hospodářské krize vedly v regionu k poklesu poptávky na trhu práce a tím i ke snížení počtu zaměstnaných osob. Změny ve světové ekonomice potažmo české ekonomice vedly k nárůstu podílu nezaměstnaných osob v regionu.

Do regionu se nedaří přilákat potřebný počet investorů, a tudíž zde v současné době nevznikají tak potřebná pracovní místa.

V regionu se nedaří ani malému, či střednímu podnikání. Vzdělanější obyvatelstvo migruje za prací převážně do hlavního města a v kraji tak zůstává obyvatelstvo s nízkou úrovní vzdělání.

Pro podporu právě uchazečů o zaměstnání s nízkou úrovní vzdělání a uchazečů o zaměstnání, kteří jsou na trhu práce nějakým způsobem znevýhodněni, jsou určeny nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, pomocí nichž se vracejí na trh práce.

Ze strany zaměstnavatelů, jsou nástroje aktivní politiky velmi využívány, ale bohužel někdy i zneužívány.

Tomuto zneužívání by zabránila dostatečná kontrola ze strany úřadu práce, ovšem po reorganizaci úřadu práce v roce 2011 kdy došlo k propuštění mnoha zkušených zaměstnanců a funkce úřadů práce byla spíše zaměřena na vyplácení dávek obyvatelstvu, než na řešení nezaměstnanosti je kontrolních pracovníků úřadu práce nedostačující počet.

Před rokem 2011 prošla jak průběžnou, tak následnou kontrolou každá dohoda sepsaná se zaměstnavatele, na jejímž základě byly poskytnuty prostředky na vytvoření, či zřízení pracovního místa. Změna legislativy, kdy kontroly prováděné na dodržování jak zákoníku

práce, tak zákona o zaměstnanosti přešly do působnosti inspektorátu práce, neumožňují úřadům práce dokázat porušení dohod v plné míře.

Do budoucna lze předpokládat, že podíl nezaměstnaných osob v Ústeckém regionu stále poroste, situace se bude odvíjet jak od poptávky, tak od nabídky na trhu práce.

3 Seznam použitých zdrojů

BROŽOVÁ Dagmar, Společenské souvislosti trhu práce, 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003, 140 s. ISBN: 80-86429-16-4

BUCHTOVÁ Božena a kolektiv, Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém, 1. Vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2002. 240 s. ISBN 80-247-9006-8.

HALÁSKOVÁ Renata, Trh práce a politika zaměstnanosti, 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, ISBN: 80-7042-595-4

MAREŠ Petr, Nezaměstnanost jako sociální problém, 3. upr. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002, 172 s. ISBN: 80-86429-08-3

MAREŠ Petr, SYROVÁTKA Tomáš, Trh práce, nezaměstnanost, sociální politika. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003, 272 s. ISBN: 80-210-3048-8

NĚMEC Daniel, Hystereze nezaměstnanosti v české republice v makroekonomických souvislostech, 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 184 s. ISBN: 978-80-210-5407-3

Analýza vývoje trhu práce v Ústeckém kraji za rok 2010 - 2013

Statistické podklady Krajské pobočky Úřadu práce Ústí nad Labem